

Barcelona: pobresa i alternatives

L'anunci recent de la creació de la Xarxa d'Acció Solidària, una xarxa ciutadana per lluitar contra la pobresa, és esperançador i revelador, també. Un [grup d'organitzacions i entitats socials catalanes](#) —entre les que figuren els sindicats UGT i CCOO, les associacions de veïns, les de pares d'alumnes, treballadors immigrants o associacions de lleure infantil i juvenil— pretén sumar esforços per millorar les condicions de vida de les persones en risc d'exclusió social. Junts podem (ajudar-nos, cooperar i sortir de la pobresa), és la convicció i el compromís d'aquesta xarxa.

No es tracta, simplement de sumar esforços (i reivindicar drets, inversions o ajudes) sinó de crear una cultura de la cooperació i l'autogestió amb un format d'ajuda multidisciplinar: educació, habitatge, assessorament i inserció laboral. Aquesta aliança social contra la pobresa és un exemple d'allò que hi ha i del que es pot fer: unir esforços i coneixements i convertir les "coordinadores" en "xarxes", explorant noves complementaritats i nous formats d'intervenció social i política. Un altre concepte, més enllà dels "sota signants", per assajar i crear noves relacions de cooperació organitzativa. Un retorn als orígens de l'ajuda mútua i la solidaritat de base. Un apoderament del destí personal, per sortir —com més aviat millor— de la cultura del subsidi i la dependència.

En definitiva, aquesta mobilització ciutadana és positiva i ha de seguir creixent, però no pot ser excusa perquè les Administracions, entre elles l'Ajuntament, abandonin les seves funcions excusant-se en les estretors pressupostàries.

Barcelona corre el risc de la fractura social. La pobresa i l'extrema pobresa s'enquisten, creixen i s'endureixen. Les dades són aclaparadores.

Fixem-nos tan sols en una d'elles per il·lustrar-ho. [La distància, en termes de renda familiar bruta disponible, entre el barri més ric \(Pedralbes\) i el més pobre \(Can Peguera\) ha crescut notablement en tan sols tres anys.](#) Pedralbes ha incrementat la seva renda familiar mitjana en un 24%, Can Peguera l'ha reduït en un 36%.

Mentrestant, l'Ajuntament de Barcelona, i el seu alcalde Xavier Trias, són incapaços de tenir una agenda social que vagi més enllà de la simple gestió de les competències de serveis socials que, amb les que a més, estan generant un profund rebuig entre les organitzacions i associacions de serveis socials per la incapacitat i la incomprensió, que –lamentablement– exerceixen els nostres actuals responsables municipals. Es tracta del disseny de les solucions, no tan sols del pressupost. Una gestió que, per altra banda, es relaxa i s'inhibeix fins a l'extrem de no reclamar els deutes de la Generalitat de Catalunya amb el consistori i finançar (quan no condonar) el deute pendent. Trias confon les lleialtats, i no té clares les seves prioritats.

Cal explorar noves eines. La cogestió administracions-associacions i una creativa disposició per trobar més formats d'intervenció han de substituir, progressivament, una concepció de la gestió passiva, asèptica i exclusivament competencial.

La Xarxa d'Acció Solidària és un exemple i una alerta. Barcelona pot donar pas a les Barcelones. Les de primera i les de segona. La dels creuers i la de la pobresa. Les ciutats dins de la ciutat. Necessitem un nou projecte polític cohesionador i vertebrador, capaç de mirar els problemes de cara i no posar-se de costat davant la resta de les administracions (encara que siguin amigues), ni d'esquena als ciutadans, especialment als que més pateixen les esgarrifoses conseqüències de la crisi.